

Magnetogram ni lektoriran!

MAGNETOGRAM VPRAŠANJ POSLANCEV DRŽAVNEGA ZBORA PREDSEDNIKU VLADE TER ODGOVORI NANJE

15. redna seja, Ljubljana, 27. marec 2006

MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospod predsednik vlade. Slovenija je z vstopom v Evropsko unijo sprejela načela prostega pretoka dela kapitala in storitev. Prvi učinki tega se kažejo v povečanem interesu tujih investorjev za enkrat posebej na področju telekomunikacij in bančništva. Gotovo se bodo okrepili tudi na področju energetike, prometne infrastrukture z drugih najbolj propozivnih gospodarskih panog. Vlada si je za enega od prednostnih cilij zastavila izstop države iz gospodarstva, žal v tej smeri v letu in pol ni storila veliko za izjemo sporne prodaje deležev v družbi Mercator. V svojih usmeritvah se je vlada odločila za model privatizacije 26xw kar pomeni 26% državnih sredstev, 26% ali 27% pa strateških oziroma portfeljski investitorji ne glede na gospodarsko panogo, tržno uspešnost, stopnjo razvoja, strateški pomen in podobno.

V Socialnih demokratih smo tako pavšalno določen model šteli za neustrezen. Vedno smo bili prepričani, da se je za konkreten model potrebno odločati s premislekom upoštevanje konkretne okoliščine in cilje. Videti je treba, da tudi vi v primeru lastninjenja Ljubljanske banke iščete različne rešitve druge pod tega modela.

Glede na velik pomen in posledice modelov privatizacije, glede na nejasna stališča vlade v zvezi z njimi, glede na javnosti znane razlike v njih tudi med koalicijskimi strankami in glede na nekatera ugibanja, da so te razlike tudi "posebni" razlogi gospoda Damjana za odstop z mesta ministrstva vas spoštovani, predsednik vlade sprašujem, kakšna so in je dejanska strategija vlade v procesu privatizacije in umika države iz gospodarstva, kakšni so njeni konkretni programi, po kakšnih modelih in v kakšnem roku bodo realizirani? Ob pričakovanem povečanem interesu tujih investorjev vlada verjetno razmišlja o varovanju nacionalnih interesov. Sprašujem vas, kateri so konkretni nacionalni interesi, po kakšnih kriterijih se določajo ter kako in kdaj jih namerava realizirati? In končno, glede na gornja vprašanja vas sprašujem, ali lahko že kaj konkretnega poveste o modelu privatizacije ljubljanske banke, kako na ta proces vplivajo razlike med vladnimi strankami in koliko je na ta proces in razlike vplival tudi odstop ministra Damijana? Hvala lepa.

PREDSEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala lepa. Gospod premier, izvolite.

PREMIER JANEZ JANŠA: Hvala lepa za vprašanje. Dejansko zadeva najbolj aktualno trenutno dogajanje s tem, da obstaja razkorak med dejanskim stanjem in med načrtovanimi reformnimi ukrepi. V kolikor tega razkoraka ne bi bilo, ti ukrepi tudi ne bi bili potrebni. Stanje ni takšno kot bi si ga predstavljali kot idealno, zato ga želimo modernizirati. Del te modernizacije je tudi dokončanje procesa privatizacije, ponavljam še enkrat, da to delamo zato, ker to doslej ni bilo narejeno, v kolikor bi bilo bi bilo slovensko gospodarstvo bolj razvito, bi bilo že bolj naprej, ampak stanje je takšno. In ko gre za ta proces v tem mandatu tudi nič ne zamujamo. V dokumentih, ki vežejo to koalicijo, to vlado in tudi v obljubah, ki smo jih dali smo obljubili privatizacijo, ki pa bo premišljena in v nekaterih delih postopna. In za enkrat smo popolnoma v

skladu s časovnico, ki je bila postavljena. V tem trenutku razpolagamo s predlogi delovnih skupin praktično za vse strateške panoge oziroma podjetja in bančne institucije razen za oba paradržavna sklada do predloga ali izdelava predloga privatizacije ali pa bodoče vloge obeh paradržavnih skladov se bo delovna skupina, ki je bila za to ustanovljena opredelila oziroma izdelala ta delovni predlog v kratkem. S tem bomo na tej delovni ravni zaokrožili naše delo in potem sledi formalna procedura tako kot je določena v zakonodaji. V tem trenutku zato ne moremo govoriti o tem, da obstajajo razhajanja v zvezi s koncepti privatizacije, kjer vlada še nobenega od teh konceptov ni potrdila in to tudi ni bilo načrtovano. Postopki so v fazi priprav. V nekaterih primerih je bila delna privatizacija že izvedena Nova ljubljanska banka je tak primer, tukaj imamo tujega strateškega partnerja s pomembnim lastniškim deležem in prej preden vlada sprejme nadaljnji postopek oziroma se odloči o nadaljnjem postopku privatizacije želimo ta korak kolikor je mogoče uskladiti tudi s strateškim partnerjem, ki je bil izbran že v prejšnjem mandatu. V zvezi z izhodišči na podlagi katerih se pogajamo, s strateškim partnerjem ni nikakršnih razhajam v koaliciji in v vladi, tudi ni bilo nikakršnih razhajanj na relaciji z ministrom, ki je odstopil.

Kaj je to nacionalni interes? Nacionalni interes v gospodarstvu je dobro stoječe, dobro delujoče gospodarstvo, ki je sposobno dosegati tolikšno stopnjo rasti, da je na tej podlagi možno realno blaginjo. To je naš nacionalni interes. V posamičnih gospodarskih panogah gre tudi za pravo razmerje med odgovornostjo in med pristojnostjo. Eno od teh področij, kjer je treba zasledovati tudi to razmerje, je bančni sistem, kjer v končni fazi država oziroma Banka Slovenije v kolikor banke same tega niso sposobne, garantira za depozite bank, ki gredo v stečaj. Tukaj imamo nekoliko unikatno rešite glede na ostale tranzicijske države oziroma nove države članice Evropske unije. Zadeva ni tako preprosta kot se je to v zadnjih dneh poskušalo prikazati v javnosti in tukaj je treba upoštevati tudi pristop, ki bo zagotovil dolgoročno stabilnost slovenskega finančnega sistema.

Formula 26xy ni absolutna. V nekaterih podjetjih ali panogah, seveda nima nikakršnega pomena, da država obdrži četrtinsko lastništvo. To je smiselno in potrebno tam, kjer se na ta način zagotavlja prisotnost neke panoge ali pa neke dejavnosti doma, možnost vplivanja na neke strateške odločitve, ne pa hkrati tudi na tekoče poslovanje. In ta formula je pač in to je navedeno v tem okviru gospodarskih in socialnih reform, uporabna v nekaterih konkretnih primerih.

PREDSEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala gospodu predsedniku. Naslednji bo poslansko vprašanje postavil gospod Sašo Peče. Oprostite. Želite dopolnitev odgovora? Izvolite, gospod Potrč.

MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Ja, želim. Gospod predsednik, model 26xy je bil edini, ki je bil zapisan v okvirnem programu, ki ga je sprejela vlada za reforme, zato sem ga omenjal. Mene veseli, da ni edini v smislu realizacije, ker sem ves čas bil mnenja in socialni demokrati, da ni realen in ga je treba konkretno razmerje upoštevati. Bi pa kljub temu ne soglašal, da privatizacija teče po načrtih. Ta moment teče bolj v smeri prevzemanja kadrovskih funkcij in vpliva, kar se kaže v mnogih podjetjih. O tem je težko reči, da ni res in ima velik vpliv tudi na poslovanje.

Drugo, kar je pomembno s tem v zvezi, vprašanje, odgovora pa ni bilo; Kam in kako bo vlada, ki trdi, da program izstopa države iz gospodarstva poteka, usmerjala sredstva, ki jih bo dobila od privatizacije ali v razvoj ali tudi na tej točki v politično obvladovanje gospodarstva in končno, glede na to, da soglašate, da je to ena od pomembnih ali najbolj aktualnih tem tudi za vlado vas sprašujem, ali se vam zdi prav,

da bi o tej temi nekoliko več zvedel tudi državni zbor in o tem razpravo opravil, opravil potrebno razpravo. Hvala lepa.

PRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod predsednik, izvolite.

PREMIER JANEZ JANŠA: Hvala tudi za to dopolnilno vprašanje. Jaz mislim, da slovensko gospodarstvo v razmerah, ki niso vedno najlažje kar dobro funkcionira. Tudi ne bomo nikoli pristali na to da, na tezo, da je samo 5 ljudi v Sloveniji sposobno dobro voditi gospodarske družbe. Treba je dati priložnost tudi mlajšim, tudi bolj izobraženim, šolanim. V kolikor te priložnosti nikoli ne bodo dobili se tudi nikoli ne bodo mogli izkazati. Tako, da govoriti o tem, da prihaja do kakšnih zastojev seveda ni možno podkrepiti s podatki, predvsem po zaslugi teh vlečnih konjev slovenskega gospodarstva, pa tudi malih in srednjih podjetij, ki ostajajo realna sila v Sloveniji, gospodarska rast za razmere, ki so vsaj deloma stabilizacijske zaradi naših namenov, da prevzamemo evro kar solidna, ob tem, da se inflacija zmanjšuje, tako dobrega razmerja praktično še nikoli ni bilo. Je seveda to še možno popraviti. Kar se tiče izkupička od privatizacije je ponekod že v naprej določeno z zakonodajo, da kam ga je treba usmeriti, kupnina od prodaje državnih deležev v bankah, gre za zmanjšanje javnega dolga, je ni možno porabiti za kaj drugega. Za ostalo kupnino pa gre za pač relativno velik vir, enkratni vir in o tem, kako ga najbolj smotrno porabiti bo vlada seznanila državni zbor z resolucijo o nacionalnih programih, ki jo bomo predložili v kratkem in v katerem bo tudi naš predlog, kako del teh sredstev kar najbolj produktivno porabiti. Zdaj kar se razprave tiče, kot že rečeno bo sledila na vladni predlog. V tem trenutku pa, če ste mislili na konkretne predloge za privatizacijo nekaterih podjetij ali bank pa te razprave ne bo, ker bi bilo zelo nesmiselno javno razpravljati o potezah, ki naj bi jih še naredili, v času, ko se pogajamo ponekod s strateškimi partnerji ali v primerih, ko se ponekod koncepti šele oblikujejo. Tako, da na zelo konkretno vprašanje tukaj, ne da ne morem odgovoriti, ampak nebi bilo pametno in primerno odgovarjati dokler stvari niso dorečene.

PRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala gospodu predsedniku. Gospod Potrč, izvolite.

MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospod predsednik je izrazil prepričanje, da je umik države iz gospodarstva eden od temeljnih ciljev vlade in ena od pomembnih nalog, ki jih ima vlada. Jaz bi želel poudariti, da razlike med ocenami uspešnosti tega početja in dejanskim stanjem niso samo na strani socialnih demokratov, ampak mnogi ekonomski analitiki ugotavljajo, da je na teh točkah vlada relativno neuspešna. Da, gre stvari zelo počasi in da se do sedaj glavni premiki opravljajo predvsem na liniji prevzemanja kadrovske funkcije, prevzemanja mest v nadzornih svetih, preko njih spremembe v upravah družb, mnogokrat ne kriteriju uspešnosti ali neuspešnosti, ampak tudi po kriteriju politične pripadnosti kandidatov in na novo imenovanih članov v upravah.

Jaz lahko sprejemem vašo ugotovitev, da razprava o programih, ki so v teku lahko je to tudi program privatizacije Ljubljanske banke ni morda smotrna, razprava o problematiki umika države iz gospodarstva pa je še kako smotrna, zato v poslanski skupini Socialnih demokratov predlagamo, da o odgovorih vlade na zastavljeno vprašanje v skladu z drugim odstavkom 246. člena poslovnika razpravlja državni zbor. Hvala lepa.

PRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. O predlogu poslanca, gospod Potrča, da državni zbor na naslednji seji opravi razpravo o odgovoru predsednika vlade na

njegovo poslansko vprašanje bo državni zbor odločil v okviru jutrišnjih glasovanj. Naslednji bo poslansko vprašanje postavil gospod Sašo Peče. Izvolite.

SAŠO PEČE: Spoštovani prisotni. Gospod predsednik, Cukjati, uvodoma ste označili proceduralni predlog Slovenske nacionalne stranke kot hudomušen torej lahko razumemo, da kot hudomušno postavljate željo Nacionalne stranke, da zadeve končno v tej državi postanejo transparentne, ampak po drugi strani me preseneča vaša reakcija in pa seveda posledica, ki teži k temu, da se zamegljuje politika tudi v tej hiši torej v hiši državnega zbora.

Dovolite, da izpostavim poslansko vprašanje namenjeno predsedniku vlade. Gospod Janša, struktura proračunskih prihodkov prikazuje po eni strani najsi bo nevednost, ignoranco ali pa na nesposobnost vlade Republike Slovenije, kajti dejstvo je, da vlada kot nosilka javnih financ v naši državi spodbuja tako imenovano rast davčnih prihodkov. Dejstvo je, da med vsemi prihodki v okviru naše države davčni prihodki zavzemajo preko 92% vseh prihodkov, kar po drugi strani pomeni, da se država ali pa ministrstvo za finance po moji oceni pa vlada Republike Slovenije vklepa tistih finančnih prihodkov, na katere seveda ne državljani ne morejo vplivati, kajti dejstvo je, da davke in ostale takse morajo poravnati drugače so pač v prekršku. In, da lahko država seveda pod predpostavko oziroma pod skupnim imenovalcem, da je popolnoma nesposobna vedno znova le povečuje in uvaja nove davke.

V zvezi s tem dovolite, da izpostavim torej še vedno večanje oziroma težnjo po povečevanju tega instrumenta torej davčne politike, ki po moji oceni nakazuje zgolj na lakomnost in pa požrtnost slovenske vlade. Dejstvo je, da so v pripravi dva zakona, dva nova davčna zakona, katerih posledica bo dodatna davčna obremenitev za državljane in pa državljane Republike Slovenije. Prvič za zadev na nepremičnine, ob tem ne smemo pozabiti, da smo nepremičnine že do sedaj, oziroma sedaj obremenjene s tremi davki, prvič, davek na dodano vrednost, davek na promet z nepremičninami, in ne nazadnje premoženjski davek, kakor tudi imajo lokalne skupnosti možnost, da nabijajo davke na nepremičnine, skozi tako imenovano takso za uporabo stavbnih zemljišč. Da vam pa to seveda ne bi bilo dovolj, to govorite pod predpostavko, da boste s tem pobrali od državljanov dodatnih 30 milijard slovenskih tolarjev, ste pa seveda v napovedniku svojega dela seznanili državni zbor in pa del javnosti, seveda, na zelo, po moji oceni, nekorekten in zavajajoč način. Pripravljate tudi novo obdavčitev davkov na prevozna sredstva, navkljub temu, da so prevozna sredstva že v obstoječem sistemu trikrat obdavčena. Gospod Janša zanima me, kolikšne bodo te obdavčitve - držijo besede, ki prihajajo s strani ministrstva za finance, da naj bi šlo v obdavčitvi na nepremičnine kar za 2%, kar pomeni, da vam bi vsak lastnik nepremičnine .../Opozorilni znak za konec razprave./... če vas izpostavim kot osebo vlade, v 50-ih letih namenil finančna sredstva, ki predstavljajo tržno vrednost določene nepremičnine. Hvala za odgovor.

PREDSEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod predsednik, izvolite.

PREMIER JANEZ JANŠA: Hvala tudi za to vprašanje. Najprej naj povem, da je namen davčne reforme, ki se je pripravila, prvič poenostaviti davčni sistem, drugič pa davčno breme nekoliko prerazporediti, predvsem pa zmanjšati. Eden od pomembnih ciljev reforme je oziroma reform je zmanjšanje javne porabe. Zato je možno seveda govoriti tudi o zmanjšanju potrebnih davčnih prihodkov, vendar ne v celoti. Že z odpravo davka na izplačane plače oziroma plačno listo, bo izpad v proračunu in ta postopek se je že začel, ta davek smo začeli odpravljati že v letošnjem letu, bo med proračunskimi viri, odvisno ali štejemo samo posredno ali neposredno med 80 in 120

milijardami tolarjev manj. Zdaj, toliko ni možno privarčevati, še posebej ne naenkrat, zato je treba seveda poiskati bolj primeren vir z vidika produktivnosti in zaradi tega je seveda načrtovana nekoliko večja obremenitev potrošnje in neproduktivnega premoženja.

Govorjenje o tem, da se bo zdaj kar vse nepremičnine obdavčile in vse avtomobile, je seveda govorjenje na pamet. Ko bo, pač zakon, ki se pripravlja, v proceduri, boste tudi videli zelo konkretne predloge. V vsakem primeru pa seveda gre za nek premik, ki ga je potrebno narediti, v kolikor želimo ustvariti pogoje za hitrejšo gospodarsko rast in za hitrejši razvoj in napredek. V obstoječih razmerjih tega ni možno narediti. Zdaj, lahko vam postrežem z nekaterimi izračuni, ki so bili v tem zadnjem času narejeni. Dejstvo je, da so seveda davčne spremembe vedno občutljive, da vsak preračunava možne učinke in svoje lastne pozicije, ampak vlada, pa tudi ta državni zbor mora imeti pred seboj, seveda tudi splošne koristi. V kolikor bi želeli nadomestiti prilive v proračun, na račun ukinitve davkov na izplačane plače in bi to nadomestilo z dvigom obeh stopenj davka na dodano vrednost, potem bi to povečalo življenjske stroške za največ 1,3%.

Zdaj, v kolikor bi šli na enotno davčno stopnjo pri dohodnini, bi to dodatno za pol odstotka povišalo življenjske stroške. Skupaj, v kolikor bi šli na obe rešitvi, bi to predstavljalo za 1,7 % točke velik dvig, s tem, da bi, kot sem dejal, polovico tega izpada približno krili z zmanjšanjem javne porabe oziroma zmanjšanjem stroškov. Seveda bi ta dvig obeh stopenj bil majhen, lahko se pa, čeprav je to bila najbolj živa debata v zadnjih mesecih, to nadomestilo reši tudi z enotno stopnjo davka na dodano vrednost, ki bi bila v tem primeru okrog 18%. To bi dejansko lahko dodatno zvišalo življenjske stroške za gospodinjstva, ki so v najnižjem dohodkovnem razredu, vendar vlada hkrati predlaga, v kolikor bi šli na to rešitev, je pa to samo ena od možnih, da se dvigne splošna olajšava, ki na drugi strani pomaga ravno tistim, ki imajo najnižje dohodke. Izračuni, ki so bili narejeni kažejo, da govorjenje, ki smo ga slišali velikokrat in je bilo velikokrat žal tudi govorjenje bolj na pamet o tem kakšni premiki to bodo, kako se bo obdavčilo revne na račun bogatih in tako naprej, ne držijo, kako se bodo zvišali življenjski stroški za 10%, nič od tega ne drži, zdaj so na mizi zelo konkretni izračuni okrog katerih se je možno pogovarjati in v zvezi katerimi se je potem tudi možno realno odločati in ni samo ena varianta na mizi. In kot že rečeno, ni namen vlade, da vse po vrsti obdavči in nepremičnine, avtomobile in tako naprej, ampak je namen vlade, da se bolj obdavči neproduktivno premoženje, luksuz, zato, da se ljudi stimulira, da vlada v produktivne...

PREDSEDNIK FRANCE CUKJATI: Gospod predsednik hvala lepa. Gospod Peče, želite dopolnitev odgovora? Izvolite.

SAŠO PEČE: Hvala za to možnost. Gospod predsednik vlade, ne zamerite, ampak ali namenoma zavajate ali predloga zakona, dveh zakonov, ki sta v okviru ministrstva za finance že narejeni ne poznate. Dovolite, prvič, ko govorite, da je vaš namen poenostavitev davčnega sistema. Drži, v kolikor gledamo, da predstavlja poenostavitev enostavno rečeno dvig vseh davkov, lahko tako govorimo, ampak seveda je to zelo nepošteno do državljanov in do državljanek. Dalje. Navajate, da je to nujno potrebno zaradi primanjkljaja v proračunu, ampak dejstvo je, da primanjkljaj v proračunu nastopa zaradi drugih argumentov, predvsem zaradi lakomnosti države in je ta proračunski primanjkljaj veliko lažje zapolniti skozi del, ki sem vam ga na začetku povedal tako imenovane ne davčne prihodke. In ko govorite o prerazporeditvi davčnih obveznosti češ, da oba predvidena davka, žal predvidena davka, ne bosta obremenila vseh nepremičnin. Naj vas ob tem seznanim, da je ravno

državni sekretar na ministrstvu za finance povedal, da je osnovna tendenca zakona, ki bo dodatno obdavčeval nepremičnine, prvič, da se ustvari evidenca vseh nepremični zato, da bodo vse te nepremične lahko bile po novem obdavčene. Zakaj potem takem pa prihajate, mislim, da je zdaj v kratkem na vrstnem redu zasedanje državnega zbora, zakon o evidenci nepremičnin, če ne zato, da boste ravno vse obdavčili. To je bil eden izmed osnovnih tendenc omenjenega zakona.

In dovolite, da izpostavim to strašno zanimivo zadevo, ki ste jo v svojem odgovoru povedali in sicer to, da se ne bodo dvignili življenjski stroški. Gospod premije, če poznate formulo, da povečate davke, izdelki se bodo seveda pocenili, vse čestitke. Ampak ne verjamem in vem, da te formule ne poznate ker te formule seveda ni. Če boste povečali davke boste povečali osnovne življenjske potrebščine. In še nekaj, s tovrstnimi odgovori gospod premije in svetujem, da imate drugi konkretnejše odgovore, ne bo zadoščalo niti 150 milijonov slovenskih tolarjev, kolikor jih namenjate za volilno kampanjo, ko boste ljudem prikazovali, kako povišanje davkov socialno lahko pozitivno vpliva na najnižji sloj. Prosim. Hvala.

PRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod predsednik, izvolite.

PREMIER JANEZ JANŠA: Bom poskušal nekatere stvari dodatno pojasniti, čeprav je bilo veliko zadev zmetanih v isto košaro in močno dvomim, da vse sodijo vanjo. Poglejte gospod poslanec, dvig produktivnosti, zagotavljanje pogojev za to, da bomo bolj uspešni ni nekaj kar mi lahko naredimo z neko resolucijo, pa z željami, ki jih, tudi če jih vsi poslanci, pa vsi člani vlade podpišemo. Treba je sprejeti nekatere ukrepe in približno se ve kaj je tisto kar deluje, ker je bilo to preizkušeno v državah, ki so uspešne. Slovenija ima v tem trenutku v Evropski uniji eno največjih obremenitev dela. Tisto kar večina državljanek in državljanov v Sloveniji ima in kar prispeva je lastno delo, lastni trud in to je med najbolj obdavčenim v Evropi. V kolikor želimo ta davek znižati, je potrebno nekatere premike in želimo te premike narediti tako, da bo produktivnost, da bo znanje, da bo inovativnost prišla bolj do izraza in da bo to imelo pozitivne rezultate. Jaz nisem rekel, da se v nekaterih primerih lahko izognemo minimalnemu povečanju stroškov, vendar če bodo na drugi strani plače večje in v odgovoru na eno od naslednjih vprašanj bom predstavil tudi nekaj podatkov, če bo standard višji in tako naprej, to ne bo nikakršen problem, ker bo v seštevku to pač še vedno pozitiven izračun, ne samo na ravni nacionalnega gospodarstva, ampak tudi na ravni vsakega posameznika, ki mora plačevati položnice. Zakon o evidenci nepremičnin je potreben zato, da bomo pred zakonom vsi enaki, ne zato, da bomo vsi obdavčeni, ampak da bomo vsi enaki in to je kot že rečeno vlada ne bo predlagala obdavčitve, jaz ne vem katere osnutke ste že videli. Trenutno nismo predlagali še ničesar, ne bo predlagala obdavčitev kar po vrsti ampak samo obdavčitve neproduktivnega premoženja, to bo splošen pristop. Se pravi, ne bo nikakršnih povečanj davkov za stanovanje, za hiše, za tisto, kar je potrebno za normalno življenje ali za ne vem avtomobile, prevozna sredstva, ki jih težko štejemo za luksuz. Drugo je, ko gre za avtomobile visokega cenovnega razreda in tako dalje. Tukaj znajo biti kakšni premiki. Ampak vse te zakone boste sprejemali v tem državnem zboru, vsi podatki bodo na voljo in prepričan sem, da skupaj lahko pridemo do racionalnih in učinkovitih rešitev.

PRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Peče imate predlog, da o odgovoru predsednika vlade opravi razprava. Izvolite.

SAŠO PEČE: Hvala. Jaz mislim, da bi bilo malo v narekovajih, ali pa tu ne nevarno, če bi državni zbor sprejel tovrsten odgovor, posebej ob upoštevanju vedenja, ki smo

mu bili ravnokar priča, da premier, torej predsednik vlade upošteva, da je za rast družbe in produktivnosti edini možen ukrep povišanje davkov in uvajanje novih davkov. Seveda je tovrstno razmišljanje, z gotovostjo lahko rečem, napačno, predvsem pa škodljivo. In verjamem, da bi skozi izglasovanje možnosti, ki poslancu omogoča, da se opravi širša razprava iz naslova 246. člena, naredili nekaj korakov naprej. Enemu majhnemu koraku smo bili priče skozi drugi del odgovora, ki ga je podal gospod Janez Janša. V prvem delu je namreč zagotovil, da se cene življenjskih potrebščin ne bodo dvignile, v drugem delu pa že dopušča možnost, da se za nekatere izdelke bodo. Torej, če bi omogočili razpravo, ki bi trajala dlje od desetih minut, bi verjetno prišli do tistega spoznanja, da tovrstna vladna politika predvsem na fiskalnem področju pelje v podražitve, in po vsej verjetnosti bi skozi razpravo, ki bi po moji oceni izražala kar nekaj strokovnosti, vsaj na podlagi delovnih izkušenj nekaterih poslancev, ki so bili navsezadnje tudi ministri, ter ob aktivnem sodelovanju vlade pripeljali in nakazali tej vladi tudi drugo možnost, ne le zgolj povišanje davkov, kot tisti element napredka. Hvala.

PREDSEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. O predlogu poslanca, gospoda Pečeta, da državni zbor na naslednji seji opravi razpravo o odgovoru predsednika vlade na njegovo poslansko vprašanje, bo državni zbor odločil v okviru jutrišnjih glasovanj. Gospod mag. Milan M. Cvikl bo kot naslednji postavil vprašanje predsedniku vlade.

MAG. MILAN M. CVIKL: Gospod predsedujoči, poslanke in poslanci! Gospod Janez Janša, pred volitvami ste obljubljali boljše življenje, pospešen razvoj, umik politike iz gospodarstva, sproščenost Slovenije. Do sedaj pa ste poskrbeli le za boljše življenje svojih prijateljev. V sumljivih poslih je vaša vlada samo ob Mercatorju pognala za 29 milijard denarja davkoplačevalcev, na mestih direktorjev menjate dokazano sposobne. O vas danes celo tisti, ki so prihod na oblast pospremili kot prihod odrešitelja na Zemljo, trdijo, da gre za nekoga, ki ne zna, ne zmore ali celo noče izpeljati reform. Res ne znate ali načete izpeljati reform? Sprašujem vas: Kdaj in kako nameravate, če sploh nameravate, uresničiti sprejeto strategijo razvoja Slovenije? Oba veva, da strategija razvoja Slovenije predvideva cenejšo državo, konkurenčnejše gospodarstvo in sprostitev potencialov Slovenije. Vendar, gospod Janša, kako boste konkretno to storili, če ves čas delujete antireformno in uničujete potencialne Slovenije, ko gradite absolutno oblast? Tudi vi sami ne morete več zanikati naslednjih dejstev: da ste si politično podredili ključne javne uslužbenke; da ste v proračunu razdelili denar predvsem za vojsko in represivne organe, slovenske bodoče rodove pa rekordno zadolžili za milijardo evrov, za 240 milijard tolarjev za en sam projekt. Tretjič, da v težnji po absolutni oblasti v podjetjih menjate praktično vse direktorje, po načelu "ni važno, kaj znaš, važno je, da si naš". In četrtič, da bi lažje delili svojim, ko vladate, ste ukinili protikorupcijsko komisijo, zamenjali direktorja urada za preprečevanje pranja denarja, direktorja urada za nadzor proračuna in degradirali državno revizijsko komisijo. Slovenija je vse manj svobodna država, je vse bolj zadolžena država in je država, v kateri imamo januarja letos za 13% več brezposelnih na zavodu za zaposlovanje kot leto poprej.

Na razpis za predsednika državne revizijske komisije, ki naj bi pregledovala 500 milijard poslov, pa se ne prijavi nihče - se vam ljudje bojijo gledati pod prste? Gospod Janša, prosim, povejte nam: Kako zares boste uresnili sprejeto strategijo razvoja Slovenije?

PREDSEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod predsednik, izvolite.

PREMIER JANEZ JANŠA: Hvala, za to vprašanje, čeprav ne vem, če oba enako razumeva na kateri seji sva, ker vi ste najavili naslednje vprašanje in nanj bom tudi odgovarjal.

Kdaj in kako zares nameravate uresničiti sprejeto strategijo razvoja Slovenije? Korektno vprašanje, tudi zelo pomembno. Vlada je sredi naporov, da tisto kar se je pripravljalo nekaj let in kar je neki strateški razvojni dokument te države najbrž prvič, odkar ta država obstaja tudi dejansko realizira. Do danes smo kot sem dejal že prej, ko smo odgovarjal gospodu Potrču uresničili vse tisto, kar je bilo na naši časovnici do pač pomladi leta 2006 in v ničemer ne zamujamo in nobenega razkoraka ni. V tem trenutku se potem, ko so pač bili izdelani v glavnem povsod konceptualni predlogi pripravljajo zakonske rešitve na podlagi, katerih bomo potem dosegali te konkretne premike. Iz strategije razvoja Slovenije namreč vsebuje tako kot so tudi sami dejali nekaj precej konkretnih zavez, ena od teh zavez je, da 70% zaposlenost do konca tega obdobja, o katerem govorimo se pravi do leta 2013 in seveda tudi doseči raven gospodarske razvitosti Evropske unije v tem času.

Danes, ko se pogovarjamo o tem lahko na neki način prvič naštejemo že stvari, ki so bile iz tega okvira gospodarskih in socialnih reform oziroma programa modernizacije narejene tako, da ne bi kdo mislil, da se vse dogaja samo v teoriji. Dejstvo je, da je vlada doslej pač sprejela vrsto ukrepov in mnoge tudi izvedla, to so ukrepi, ki se nanašajo na konkurenčnosti in gospodarsko rast. Gre za zmanjšanje javno-finančnih odhodkov, za povečanje konkurenčnosti, gre za ukrepe vezane na privatizacijo in razvoj finančnega sistema, o tem smo govorili v odgovoru na prejšnje vprašanje. Potem gre za postopno odpravljanje davka na izplačane plače. V letošnjem letu je ta davek že bistveno nižji. Prvič je vlada v zgodovini samostojne slovenske države znižala občutno neki davek. Uvedena je bila nova razvojna olajšava za vlaganja v raziskave in razvoj in te olajšave bodo še dvignjene za vlaganja v demografsko ogroženih regijah, potem ko bo evropska komisija v tem primeru z državno pomoč to rešitev odobrila. Sprejeta je bila sprememba, po katerih se DDV plačuje na podlagi izvedene realizacije oziroma plačane realizacije za veliko število davčnih zavezancev, kar je bil prej velik problem in kar se ni dalo rešiti. V lanskem letu smo dobili tudi resolucijo nacionalnega, razvojnega programa za obdobje do leta 2010, prej smo bili od leta 2000 naprej brez tega dokumenta. Sprejet je bil program odprave administrativnih ovir.

Veliko tega je bilo že narejeno. V realizaciji so tudi ukrepi za pravičnejši in bolj motivacijski sistem socialnih transferov, poteka združenja evidenc, prenos vseh pomoči na center za socialno delo. Istočasno se vrši tudi reorganizacija zavoda za zaposlovanje. Narejeni so tudi nekateri makroekonomski izračuni učinkov predlaganih reform. Danes vemo približno kje bomo leta 2008, 2010 ali 2013, če bomo reforme izvedli ali če bomo šli naprej, gradualistično tako kot recimo doslej in tudi te številke lahko v nadaljevanju navedem. Skratka vlada zelo resno dela na uresničevanju strategije razvoja Slovenije, s tem, da je moral najprej delo na tej strategiji dokončati, dokument, ki smo ga podedovali, novelirati, dopolniti in potem tudi sprejeti in tudi ukrepi, ki so bili že izvedeni, dajo pozitivne rezultate. Slovenija v tem trenutku po številnih makroekonomskih kazalcih oziroma po večini makroekonomskih kazalcev daleč v ospredju med novimi članicami Evropske unije in bo tudi prva, ki bo razširila območje evro oziroma evropsko monetarno unijo v naslednjem letu.

PREDSEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Želite dopolnitev odgovor? Izvolite.

MAG. MILAN M. CVIKL: Gospod Janša, seveda v mojem vprašanju sem navedel zgolj dejstva, ki očitno vas bolijo. Poglejte, nekaj podatkov. Gospodarska rast leta 2005 nižja kot leta 2004, brezposelnost je večja kot 2004. Res je, z operativnim profesorjem, ki je odstopil, sta zganjala veliko hrupa za prazen nič, za enkrat. Veliko resolucij ste sprejeli, vendar ko ste zamenjali desetine direktorjev, ste vplivali na to, da je vrednost teh podjetij padla za 7% od nastopa vaše vlade do danes. To je za več kot 200 milijard denarja izpuhtelo v zrak zaradi ukrepov Janševe vlade.

Gospod Janša! Vaša operacija, jaz jo imenujem "Prevzem Slovenije" je skladna s taktiko, ko se najprej politično podredi živo silo in prevzame materialno-tehnično bazo, pa naj stane kolikor hoče. In seveda, ker to veliko stane, je potrebno utihniti tiste, ki bi to opazili, zato je treba likvidirati svobodo medijev in nadzorne organe. Pa bodiva konkretna. Davek na izplačane plače. Vaš že odstopljeni minister za razvoj, je pred enim mesecem tukaj rekel, da ga ni problem ukiniti že letos. Ali boste to naredili. To bi bilo povsem skladno z drugim vašim pomembnim ukrepom, da naj bi za 120 milijard zmanjšali javno porabo. Ampak ne tako, da se boste zadolžili v Evropi. Ne tako. Tako, da dejansko zmanjšate javno porabo. Vendar gospod Janša, vam je težko varčevati, ko ste za 2 in pol milijarde izgradili sebi novo pisarno, novo okroglo dvorano in prvič po 100 letih preselili sedež vlade iz neke pisarne, ki je bila dobra za vse predsednike vlade, nekam drugam in to v času, ko zmanjkuje denarja za nezaposlenost ali pa, da ni denarja za gradnjo narodne univerzitetne knjižnice.

In nenazadnje, ko sem omenil prej omenjeni posel, gospod Janša, kako vam je uspelo da vas med preiskovance v primeru posla Mercator prevzem dela niso uvrstili ne med priče, ne med preiskovance. Odgovarjajte na ta vprašanja.

PREDSEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod predsednik, izvolite.

PREMIER JANEZ JANŠA: Torej če s temi navedbami, ki smo jih zdaj poslušali argumentirate uresničevanje strategije razvoja Slovenije, potem se ne čudim, da ne morete biti sproščen, ker to nima nikakršne veze. Stvari toliko držijo kot vaša navedba, da smo po 100 letih prvič preselili sedež vlade. Slovenija ima vlado toliko časa, kolikor časa obstaja in to žal ni 100 let. Kar se tiče denarja, ki je bil potrošen za obnovo stavbe na Gregorčičevi sem jaz napačen naslov za te očitke, ker je bila ta obnova stavbe začeta pred tremi ali štirimi leti, v glavnem tudi vsa plačana prej in edino kar smo mi naredili je to, da smo zadeve racionalizirali in da smo namesto 200 v isti stavbi zagotovili še dodatnih 100 delovnih mest, ker smo pisarne zmanjšali. To je bil naš prispevek k tej potrošnji. Tudi drugače vodim vlado, ki je prva v zgodovini slovenske države, ki je dejansko znižala ob koncu lanskega leta število zaposlenih v državni upravi in s tem tudi dejansko, dejansko nekaj privarčevala. Prej se je število zaposlenih povečalo za 500, 600, v enem letu vladavine Liberalne demokracije tudi za tisoč 500 na leto in z precej odločnimi ukrepi je tukaj seveda možno stvari racionalizirati in prihraniti. Seveda bo učinke reform, ki se načrtujejo, deloma tudi že izvajajo možno meriti potem, ko bodo konkretni rezultati. Danes je seveda povsem legitimno govoriti o tem, da iz tega nič ne bo. Normalno je, da imamo različne poglede, da je opozicija bolj kritična. Obžalujem samo to, da teh idej ni bilo v prejšnjih 12-ih letih, ker če bi bilo to že prej na mizi predlagano, realizirano, potem bi imeli zdaj bistveno lažje delo in dejansko bi bili moji prijatelji bolj zadovoljni, zdaj jih v glavnem vidim utrujene in zgarane, ko delajo 16 ur na dan.

PREDSEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Želite dopolnitev odgovora. Izvolite, oziroma želite predlog za, postaviti predlog za obravnavo odgovora. Izvolite.

MAG. MILAN M. CVIKL: Torej želim, da glede na to, da dopolni odgovor gospoda Janše ni zadovoljil nikogar, razen njegovih, da v skladu z drugim odstavkom 216. člena opravimo razpravo o tem odgovoru. Gospod Janša ni odgovoril na vprašanje kako namerava narediti cenejšo, konkurenčnejšo državo, kako bo sprostil potencialne Slovenije. Pozabil je povedati, da je vmes obdavčil vsakega od nas, pri obrestih in bo vsak peti tolar po novem šel za potrebe države. Gospod Janša, z veliko statistične gimnastike, brez tega, da se upošteva novo zaposlene vojake, ljudi na bolniških, pa še koga ter spoznanjih služb, vam seveda ni uspelo zmanjšati števila državnih uslužbencev. Naj vam ponovim, res je, politično ste si predvsem podredili javne uslužbenke, neubogljive kaznovali bodisi tako, da jim ukinete institucijo ali pa da jih degradirate. Toda v proračunu pa ste dali denar za stvari, ki so vam blizu, vojski, represivnim organom, niste pa namenili dovolj denarja za brezposelnost, ker drugače se brezposelnost ne bi povečevala. Namesto da bi reševali Industrijo usnja Vrhnika, preprečevali odpuščanja v Preventu, v Beli Krajini ali ponudili roko Steklarni Rogaška Slatina, ste se odselili pod nebo, v novo okroglo dvorano, kjer razmišljate o prihodnosti Slovenije. Ta projekt, gospod Janša, ni bil zastavljen kot projekt nove pisarne predsednika in kabineta predsednika vlade, bil je nekaj drugega. In četrtič, seveda ste, gospod Janša, zamenjali praktično vse direktorje, in to vpliva na gospodarski razvoj, to vpliva na upadanje vrednosti teh podjetij na slovenski borzi. Zato bi bilo dobro, da opravimo natančno razpravo o tem, kako se bo uresničevala strategija razvoja Slovenije, kako se bo zmanjševala javna poraba, kako boste uspeli zaustaviti trend povečevanja nezaposlenosti. Potrebna je razprava o tem, kakšno Slovenijo gradite, gospod predsednik. To je seveda Slovenija absolutistične vladavine, to je Slovenija, ki je vse bolj zadolžena, vse manj svobodna in kjer se ukinja svoboda medijev ter nadzorne organe.

Zato v poslanskem klubu Liberalne demokracije predlagamo, da če ste resni v razpravi o strategiji razvoja Slovenije, o tem opravimo razpravo na seji državnega zbora. Hvala lepa.

PREDSEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. O predlogu poslanca, gospoda Cvikla, da državni zbor na naslednji seji opravi razpravo o odgovoru predsednika vlade na njegovo poslansko vprašanje, bo državni zbor odločil v okviru jutrišnjih glasovanj. Gospod Jakob Presečnik bo postavil poslansko vprašanje v imenu Slovenske ljudske stranke. Izvolite.

JAKOB PRESEČNIK: Hvala lepa za besedo, gospod predsednik. Spoštovani gospod predsednik vlade, katere spremembe zakonodaje in druge ukrepe načrtuje vlada Republike Slovenije v prihodnje s ciljem izboljšanja razmer za položaj družine v Sloveniji? Ustava Republike Slovenije določa, da država varuje družino, materinstvo, očetovstvo, otroke in mladino ter ustvarja za to potrebne razmere. Vedno več dejstev kaže na to, da sedanje stanje v naši državi ne sledi tem ustavnim določbam. V Sloveniji vse bolj narašča število izvenzakonskih skupnosti, ločenih zakonov, enostarševskih družin in tako dalje. V slovenskem pravnem redu je cela vrsta rešitev, ki ne le omogočajo, ampak celo spodbujajo državljanke in državljane, da se ne odločajo za sklenitev zakonske zveze, da se ne odločajo za rojstvo otrok. Naj na kratko navedem le nekaj dejstev. Davčna ureditev staršem ne priznava uveljavljanja olajšav na ravni realnih stroškov za vzdrževanje, vzgojo in izobraževanje otrok. Predpisi ne spodbujajo parov, da sklenejo zakonsko zvezo, temveč nasprotno, posledica tega je, da se v primeru ločenega življenja - seveda ni nujno, da tudi v resnici živijo ločeno, opravičeni do višjih družinskih prejemkov, dodatkov in večjih olajšav. Zadnje spremembe pravilnika, ki določa plačilo vrtca so pokazale, da so se nekateri, predvsem kmetje in podjetniki znašli v brezizhodnem položaju. Razmere na

trgu dela so zelo slabe, še posebej za ženske, ki nameravajo imeti otroke. Pomembno vprašanje so tudi pogoji za pridobitev predvsem prvega stanovanja za mlade družine. Starši se pogosto obračajo na nas z ugotovitvami, da bi bili kot starši v ugodnejšem položaju, če ne bi živeli v zakonski skupnosti. Nujno potrebno je v zakonodajo vgraditi principe, ki bodo spodbujali družinsko življenje in družinam, zlasti mladim, omogočali imeti več otrok.

Naj za konec navedem le en konkreten primer, če tudi bi lahko predstavil celo vrsto pisem, ki jih prejemamo od staršev iz cele Slovenije. Prednost študenta, ki se odločita za skupno življenje in skleneta zakonsko zvezo, izgubita vsak svoj otroški dodatek, ki bi ga sicer potrebna študenta do diplomskega študija prejela vsaj do 26. leta starosti. Če oba izhajata iz socialno šibkih družin, to lahko pomeni več kot 40 tisoč tolarjev mesečno. In s čim naj bi bila utemeljena takšna odločitev? Zakonca sta po zakonu dolžna preživljati drug drugega. V štirih letih sta tako študenta, ki redno študirata, zgolj zato, ker sta sklenila zakonsko zvezo, prikrajšana za skoraj 2 milijona tolarjev otroških dodatkov. Kaj to pomeni, če se v takšni študentski družini rodi še otrok, pa verjetno ni treba posebej poudarjati?

Zato vas, gospod predsednik, sprašujem: Kaj konkretno bo vlada naredila, da se bo izboljšal položaj slovenske družine? Hvala lepa.

PRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod predsednik, izvolite.

PREMIER JANEZ JANŠA: Hvala tudi za to vprašanje. Nekatere podatke ste navedli že sami, deloma tudi že odgovorili, dejstvo pa je, da se vlada zaveda vloge in pomena družine. Tudi koalicija je družino v koalicijski pogodbi uvrstila na pomembno mesto. Imamo zakon o starševskem varstvu in družinskih prejemkih, ki je uredil to področje s sistemom, ki je primerljiv ureditvam v razvitejših evropskih državah. Ta zakon ima sicer nekaj pomanjkljivosti, ki pa jih odpravljamo z novelo, ki jo je vlada že sprejela pred kratki. Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve je tudi mimo tega, kar je obvezno po zakonu, sprejelo vrsto ukrepov, ob prizadevanju, da bi okrepili vlogo očeta v družini in zagotovili lažje usklajevanje družinskega in poklicnega življenja, je ministrstvo pristopilo k izvedbi projekta "Družinam prijazna podjetja". Namen tega je spodbujanje delodajalcev k ponudbi fleksibilnejših delovnih mest oziroma fleksibilnejšega delovnega časa, povsod tam kjer je to možno in v teh okvirih oziroma v Sloveniji te možnosti še zdaleč niso toliko izkoriščene kot v kakšni primerljivi državi.

Potem gre tukaj za ukrepe, ki jih prinašajo spremembe zakona, zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti. To je denimo predvideno oprostitev plačevanja prispevkov delodajalcev pri zaposlovanju mladih do 26. leta starosti. Delodajalci, ki bodo zaposlili brezposelne osebe na mesta, ki so izpraznjena zaradi porodniškega dopusta bodo deležni dodatnih olajšav. S tem se preprečuje, da bi se zaposlene sililo naj ne gredo na porodniški dopust zato, ker ni nadomestila zanje. Za že omenjene spremembe zakona o starševskem varstvu in družinskih prejemkih širijo pravico do krajšega delovnega časa zaradi starševstva tudi na starše, ki so samozaposleni, pa tudi na enega od staršev, ki neguje ali varuje dva otroka, sicer so šestega leta starosti in starejšega otroka. Pri dodatku za veliko družino je predviden višji znesek, za družine s tremi otroki približno 92 tisoč tolarjev, na novo pa uvajamo tudi višji dodatek za družine s štirimi in več otroki, ki bo znašal 100 tisoč tolarjev. Do zdaj je bil znesek dodatka za vse velike družine enak. Pri pogojih za pridobitev otroškega dodatka ni več pogoja stalnega prebivališča, ampak je samo pogoj prebivališče. Poleg tega je za pridobitev otroškega dodatka predvideno črtanje pogoja

dodiplomskega študija, s čimer bi se uskladili z organizacijo šolstva v skladu z bolonjsko deklaracijo. Ministrstvo pripravlja tudi strategijo za dvig rodnosti, katere eden od temeljev je promocija enakopravne delitve dela v družini oziroma družinskega dela in starševstva med oba partnerja, kar po številnih analizah pomembno ali pa zelo pomembno vpliva na odločitev o vsakem nadaljnjem otroku v družini. Olajšava za vzdrževane otroke v zakonu o dohodnini je določen na podlagi minimalnih stroškov za otroka starega nad 15 let. Ti znašajo 80% minimalnega dohodka za odraslo osebo. Navedeni izračuni so se uporabili za določitev olajšave za leto 2005, ta znaša 475 tisoč tolarjev. Olajšava za vzdrževanega otroka v letu 2006 v naslednjih letih se usklajuje oziroma se bo usklajevala s koeficientom rasti cen življenjskih potrebščin. Višina olajšave se seveda zvišuje tudi s številom otrok. Kar se tiče vrtcev, ki so izjemno pomembni za družinsko politiko sodijo v izvirno pristojnost občin, vlada soukrene, ki jih tukaj načrtuje seveda skuša usklajevati z lokalnimi skupnostmi. Zelo pomembno je tudi reševanje stanovanjskega vprašanja, še posebej ko gre za prvo rešitev stanovanjskega problema in tudi tukaj je načrtovanih nekaj zelo konkretnih ukrepov, ki bodo stanje precej spremenili.

PREDSEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala gospodu predsedniku. Gospod Presečnih, želite dopolnitev odgovora? Ne.